

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

H O T Ă R Ă R E nr.3-80/2025

cu privire la examinarea contestațiilor depuse de către XXXXXX XXXXXX în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare din 05.06.2025 și a deciziei de încetare a procedurii disciplinare din 01.07.2025, în privința procurorilor din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco

municipiul Chișinău

12 septembrie 2025

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte - Alexandru Lozan

Membrii - Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șușu, Vitalie Sîli, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestațiile depuse de către XXXXXX XXXXXX în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției Procurorilor din 05.06.2025 (procedura disciplinară nr. XXs/25) și împotriva deciziei Inspecției Procurorilor din 01.07.2025 (procedura disciplinară nr. XXXs/25), prin care s-a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco,-

C O N S T A T Ă :

Cu referire la înregistrarea contestației

La data de 24.06.2025, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat contestația depusă de avocatul XXXXXX XXXXXX, în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX, împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din 05.06.2025 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor Alexei Buțenco și Alexandru Zgureanu (procedura disciplinară nr. XXs/25).

La data de 21.07.2025, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat contestația depusă de același avocat, în aceleași interese, împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din 01.07.2025 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor Alexei Buțenco și Alexandru Zgureanu (procedura disciplinară nr. XXXs/25).

Ulterior, în cadrul ședinței din 15.08.2025 a Colegiului de disciplină și etică s-a dispus conexarea celor două contestații într-o singură procedură disciplinară, urmând a fi examinate în mod unitar.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale contestațiilor

Nefiind de acord cu soluțiile adoptate de Inspecția procurorilor prin Decizia din 05.06.2025 și decizia din 01.07.2025, avocatul XXXXXX XXXXXX, în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX, a formulat contestații împotriva acestora, solicitând Colegiului de disciplină și etică admiterea contestațiilor și dispunerea tragerii la răspundere disciplinară a procurorilor din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco.

În conformitate cu prevederile art. 49 alin. (4) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării acesteia, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele dosarului disciplinar rezultă că decizia Inspecției procurorilor din 05.06.2025 a fost contestată la data de 24.06.2025, iar decizia din 01.07.2025 a fost contestată la data de 21.07.2025, contestațiile fiind depuse în termenul legal prevăzut pentru exercitarea căii de atac, din momentul recepționării deciziilor.

În consecință, Colegiul constată că autorul contestațiilor a respectat cerințele de formă și termenul procedural de exercitare a căii de atac împotriva deciziilor Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare

Prima sesizare:

La data de 01.05.2025, prin e-mail, avocatul Xxxxxx Xxxxxx a expediat Consiliului Superior al Procurorilor o sesizare în care invocă preținse abateri disciplinare comise de către procurorii din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (în continuare - PCCOCS), Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco.

Sesizarea menționată a fost înregistrată la Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor la 02.05.2025, cu nr. xxxx.

La data de 13.05.2025, sesizarea a fost înregistrată la Secția juridică și management al documentelor Inspecției procurorilor cu nr. XXs/25.

Prin Dispoziția inspectorului-șef nr. xx din 13.05.2025, verificarea sesizării a fost repartizată inspectorului-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru.

Din conținutul acestei sesizări rezultă că abaterile disciplinare preținse se rezumă la faptul:

- tergiversării examinării cauzei prin amânări repetate și lipsa diligenței procurorului Alexei Buțenco în prezentarea martorilor și susținerea acuzării;
- formularea unor demersuri apreciate ca neconforme (inclusiv privind audierea prin videoconferință prin aplicații de mesagerie).

Prin decizia din 05.06.2025, emisă în procedura nr. xxs/25, Inspecția procurorilor a încetat procedura disciplinară în privința procurorului Alexei Buțenco, motivând că amânările au avut cauze obiective (concedii documentate, demersuri pendinte, lipsa martorilor, ordonanțe de aducere), că apărarea nu a utilizat procedura accelerării prevăzută de art. 331¹ CPP, și că termenul rezonabil de judecată este garantat de instanță potrivit art. 20 alin. (4) CPP.

În privința procurorului Alexandru Zgureanu, sesizarea a fost respinsă ca vădit neîntemeiată, constatându-se că acesta nu exercita calitatea de acuzator de stat în faza de judecată, limitându-se doar la expedierea cauzei penale în instanța de judecată.

A doua sesizare:

La data de 28.05.2025, avocatul Xxxxxx Xxxxxx, în interesele inculpatului Xxxxxx Xxxxxx, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, pe faptul preținselor abateri disciplinare comise de către procurorii din cadrul PCCOCS, Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco.

Ulterior, conform competenței, sesizarea a fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de 06.06.2025, fiindu-i atribuit nr. XXXs/25.

Prin Dispoziția inspectorului-șef al Inspecției procurorilor nr. xxx din 06.06.2025, sesizarea a fost repartizată pentru examinare inspectorului Igor Eșanu, termenul-limită de verificare fiind stabilit la 07.07.2025.

Din conținutul acestei sesizări rezultă că abaterile disciplinare pretinse se rezumă la faptul:

- divulgarea identității și calității lui XXXXXX XXXXXX ca ofițer SIS;
- neaplicarea procedurilor de nedivulgare și a ședinței închise;
- publicarea datelor cauzei pe portalul instanțelor de judecată.

În esență, se impută gestionarea defectuoasă a informațiilor clasificate și nerespectarea obligațiilor legale privind secretul de stat.

Prin decizia din 01.07.2025, emisă în procedura nr. XXXs/25, Inspecția procurorilor a încetat procedura disciplinară în privința ambilor procurori, motivând că identitatea și calitatea inculpatului XXXXXX XXXXXX nu constituiau secret de stat, fapt confirmat prin informația expediată de SIS nr. xx/xxxx din 19.06.2025, potrivit căreia acesta ocupa o funcție de personal scriptic, și nu criptic. În lipsa unei informații secretizate nu se impunea nici declararea ședinței închise, nici aplicarea art. 213 CPP.

Ambele decizii ale Inspecției procurorilor au fost contestate, în termen legal, de către avocatul XXXXXX XXXXXX, în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX, în fața Colegiului de disciplină și etică al Consiliului Superior al Procurorilor.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare

În sesizările formulate de avocatul XXXXXX XXXXXX, în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX, s-au invocat două categorii principale de pretinse abateri disciplinare atribuite procurorilor Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS).

Prima sesizare:

Alegațiile autorului sesizării pot fi rezumate după cum urmează:

La data de 12.07.2023, la Judecătoria Cahul, sediul Central, a parvenit spre examinare, din partea PCCOCS, cauza penală privind învinuirea lui XXXXXX XXXXXX pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 42 alin. (5), art. 46, art. 248¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal, adică complicitate la tentativă de contrabandă. Cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului Sîrbu Aliona, iar în calitate de procuror desemnat din partea PCCOCS a fost Buțenco Alexei, din oficiul Cahul, urmărirea penală fiind condusă anterior de procurorul Zgureanu Alexandru.

Autorul sesizării invocă faptul că, pe parcursul examinării cauzei, un număr semnificativ de ședințe de judecată au fost amânate la cererea procurorului Buțenco Alexei sau din cauza neîndeplinirii de către acesta a obligațiilor procesuale, după cum urmează:

- 09.08.2023- amânată, procurorul nu s-a prezentat;
- 28.09.2023- amânată la cererea procurorului;
- 18.12.2023- amânată la cererea procurorului;
- 11.01.2024 - amânată ca urmare a demersului de strămutare formulat de procuror;
- 12.01.2024- amânată după respingerea demersului de strămutare;
- 15.02.2024- amânată la cererea procurorului, pentru a examina demersurile apărării;

- 28.02.2024 - amânată, instanța a obligat procurorul să prezinte copii ale înregistrărilor de pe dispozitivele de memorie;
- 04.03.2024 - amânată, procurorul nu a prezentat copiile înregistrărilor;
- 14.03.2024 - amânată, instanța a fost nevoită să facă copii în locul procurorului;
- 05.04.2024 - amânată, procurorul nu s-a prezentat;
- 02.07.2024 - procurorul a dat citire învinuirii și s-a stabilit ordinea cercetării judecătorești;
- 03.10.2024 - amânată, procurorul nu a asigurat prezența martorilor;
- 10.10.2024 - a fost audiat un martor al acuzării;
- 17.10.2024 - amânată, procurorul a solicitat audierea prin aplicații de mesagerie;
- 04.11.2024 - audiat martorul acuzării;
- 20.11.2024 - amânată, procurorul nu a asigurat prezența martorului;
- 03.02.2025 - audiat martorul acuzării;
- 18.03.2025 - audiat martorul apărării;
- 30.04.2025 - amânată, procurorul nu era pregătit pentru audierea inculpatului.

Autorul sesizării subliniază că inculpatul și apărătorii săi s-au prezentat la toate ședințele și au solicitat constant stabilirea unor ședințe de rezervă, însă, în pofida acestui fapt, aproximativ 14 ședințe din totalul de 17 au fost amânate din culpa procurorului Buțenco Alexei. Se susține că judecătorul Sîrbu Aliona a tolerat un asemenea comportament, fără a aplica sancțiuni sau a informa Inspekția procurorilor, ceea ce a condus la tergiversarea procesului contrar cerințelor art. 20 CPP privind examinarea într-un termen rezonabil.

Totodată, apărătorul sugerează existența unei posibile înțelegeri între procurorii Buțenco Alexei și Zgureanu Alexandru, întrucât primul ar fi declarat că cel de-al doilea urmează să participe personal la audierea inculpatului, deși anterior nu a manifestat un asemenea interes.

A doua sesizare:

Autorul sesizării menționează că procurorul Zgureanu Alexandru, în calitate de conducător al urmăririi penale în aceeași cauză penală, ar fi comis abateri legate de gestionarea secretului de stat.

Astfel, la data de 31.03.2023, în cadrul perchezițiilor efectuate la domiciliul inculpatului XXXXXX XXXXXX, în automobilul său și la domiciliul mamei acestuia, procurorul Zgureanu, împreună cu ofițerul de investigații XXXXXX XXXXXX, au ridicat telefoane mobile și alte suporturi de memorie, ulterior supuse expertizării. Materialele extrase au fost incluse la dosar, unele purtând parafa „secret”. Autorul sesizării afirmă că apărătorii inculpatului au fost admiși la aceste materiale fără a semna declarațiile de nedivulgare prevăzute de lege.

De asemenea, se invocă faptul că la 06.07.2023 procurorul Zgureanu a întocmit rechizitoriul și a transmis cauza în instanță ca pe o cauză obișnuită, fără a solicita ședință închisă sau alte măsuri de protecție a datelor privind statutul inculpatului ca ofițer SIS.

Ulterior, la etapa cercetării judecătorești, procurorul Buțenco Alexei s-a opus cererilor apărării de a desfășura ședințele închise, iar instanța a continuat examinarea cauzei în ședințe publice, cu participarea unor grefieri și persoane a căror calitate deținătorilor de acces la informații clasificate nu a fost verificată. Datele despre dosar au fost publicate și pe portalul instanțelor de judecată, ceea ce, în opinia apărării,

contravine prevederilor legale privind secretul de stat.

În concluzie, autorul sesizărilor susține că procurorii Alexei Buțenco și Alexandru Zgureanu au comis abateri disciplinare prin:

- tergiversarea vădită a procesului penal prin amânări repetate și lipsa diligenței procurorului Buțenco;
- gestionarea defectuoasă a informațiilor clasificate și nerespectarea obligațiilor legale privind secretul de stat de către procurorul Zgureanu;
- dezacordul procurorului Buțenco la cererile de declarare a ședinței închise, cu menținerea unui regim de publicitate contrar reglementărilor privind protecția secretului de stat.

Cele două sesizări au fost examinate de Inspecția procurorilor în procedurile nr. XXs/25 și XXXs/25, ambele fiind soluționate prin încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor vizati, soluții ce au fost contestate în termen legal de către avocatul XXXXXX XXXXXX, în fața Colegiului de disciplină și etică.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procurori în opinia autorului sesizării

Solicită autorul sesizării tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor Buțenco Alexei și Zgureanu Alexandru pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a), b) și e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Cu referire la soluțiile Inspecției procurorilor

Prin decizia Inspecției procurorilor, din 05.06.2025, s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și cauze Speciale, Alexei Buțenco, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Totodată, prin aceeași decizie sa dispus și respingerea ca vădit neîntemeiată a sesizării dlui avocat XXXXXX XXXXXX în partea în care sunt invocate pretinse abateri disciplinare săvârșite de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Alexandru Zgureanu.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut că, „La 06.07.2023 procurorul în PCCOCS, Alexandru Zgureanu, a trimis pentru examinare în fond, Judecătoriei Cahul, sediul Central, cauza penală de acuzare a lui XXXXXX XXXXXX în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 42 alin. (5), 46, 248¹ alin. (4) lit. a), b) și c) Cod penal. Causa penală a fost înregistrată în Judecătoria Cahul, sediul Central la 12.07.2023, fiind repartizată pentru examinare judecătorei Aliona Sîrbu.

Prin dispoziția procurorului ierarhic superior, Oxana Cazacu nr. XX din 12.07.2023, în vederea reprezentării învinuirii în numele statului în cauza penală de acuzare a lui XXXXXX XXXXXX, a fost constituit grupul de acuzatori de stat, în componența: Alexei Buțenco — conducător al grupului și Timofei Osadcenco.

Prima ședință de judecată a fost numită pentru data de 09.08.2023. În ședința respectivă s-a prezentat procurorul Timofei Osadcenco (n.a. —fără a avea asupra sa dispoziția din 12.07.2023), iar procurorul Alexei Buțenco a absentat motivat or, la acea dată, potrivit ordinului Procurorului General nr. xxxx-p din 27.07.2023 se afla în concediu anual de odihnă și, în acest sens, a înaintat cerere de amânare a ședinței.

Ședința din 28.09.2023 a fost una lucrativă, fiind puse în dezbatere cererea părții acuzării de conexare a cauzei de învinuire a inculpatului XXXXXX XXXXXX cu o

altă cauză penală în privința a mai mulți inculpați, aflată anterior în procedura judecătorei BA (n.a. - transferată între timp), dar care nu fusese redistribuită încă și cererea părții apărării cu privire la examinarea cauzei în ședință închisă.

Procurorul Alexei Buțenco nu s-a prezentat în ședința din 18.12.2023, însă a înaintat o cerere scrisă prin care a solicitat amânarea acesteia (nr. XXXX). Motivul invocat de procurorul Alexei Buțenco a constatat în imposibilitatea soluționării demersului său de conexare, în virtutea neredistribuirii cauzei parvenite de la Curtea Supremă de Justiție (1-22014449-15-1-01022022).

Ședința de judecată din 11.01.2024 a fost lucrativă. La cauza penală a fost anexată lista probelor acuzării, iar partea apărării a prezentat referință la aceasta. Totodată, procurorul a înaintat un demers privind declinarea competenței Judecătorei Cahul în favoarea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, pe motiv că urmărirea penală a fost terminată în mun. Chișinău.

În ședința din 12.01.2024 instanța s-a expus asupra demersului procurorului privind declinarea competenței, respingându-l și s-au expus argumentele părților pe marginea demersului cu privire la conexarea cauzelor penale.

La 15.02.2024 procurorul ierarhic superior a semnat dispoziția nr. xx, prin care a completat grupul de acuzatori de stat cu procurorul delegat în PCCOCS, Oleg Cernenchi. În ședința din 15.02.2024 instanța s-a expus asupra demersului părții apărării privind judecarea cauzei în ședință închisă, respingându-l. Ulterior, instanța a examinat și soluționat demersul procurorului prin care s-a solicitat transmiterea spre conexare a cauzei penale la cauza aflată în procedura judecătorei Bancov, respingându-l. În continuare, partea apărării a formulat o cerere prin care a solicitat oferirea copiei suporturilor informaționale (CD-uri), ședința fiind amânată cu acordarea unui termen procurorului.

În ședința din 28.02.2024 s-au audiat părțile pe marginea demersului de oferire a copiilor de pe CD-uri, cu obligarea părții apărării să achite taxa de stat și procurorul să prezinte copiile în discuție.

În ședința din 04.03.2024 partea apărării a prezentat dovada achitării taxei de stat.

În ședința din 14.03.2024 s-au efectuat copii ale înregistrărilor.

Ședința de judecată din 05.04.2024 a fost amânată la cererea acuzatorului de stat or, la data ședinței, procurorul Buțenco Alexei se afla în concediu anual de odihnă (Ordinul Procurorului General nr. xxx-p din 12.03.2024). Despre această situație, instanța a fost informată prin adresa nr. xxx din 04.04.2024. În egală măsură, este necesar de menționat faptul că în această ședință nu s-a prezentat nici inculpatul XXXXXX XXXXXX, fapt ce la fel antrena soluția de amânare a ședinței de judecată.

În ședința din 02.07.2024 procurorul a adus la cunoștință învinuirea înaintată, partea apărării a prezentat lista probelor sale, a fost stabilită ordinea cercetării judecătorești și, astfel, ședința preliminară a fost terminată.

Ședința de judecată din 03.10.2024 a fost amânată de instanță pe motiv că procurorul nu a prezentat martorii acuzării. Procurorul Buțenco Alexei a făcut dovada acțiunilor sale întreprinse în vederea asigurării prezenței martorilor, după cum urmează: citație nr. xxx din 23.09.2024 în privința martorului XXXXXX XXXXXX, cu aviz de livrare (nereclamat); citație nr. xxx din 23.09.2024 în privința martorului XXXXXX XXXXXX, cu aviz de livrare (nereclamat); citație nr. xxx din 23.09.2024 în privința martorului XXXXXX XXXXXX, cu aviz de livrare (nereclamat).

După ședința de judecată din 03.10.2024, cu nr. xxx din aceeași dată, procurorul Alexei Buțenco a emis ordonanța de aducere silită a martorilor XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX. Astfel, în ședința din 10.10.2024 s-a audiat martorul XXXXXX XXXXXX. Procurorul a informat instanța despre ne aflarea pe teritoriul țării a martorilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

În ședința din 17.10.2024 a fost aduse la cunoștință instanței rezultatele verificărilor realizate, potrivit cărora martorii XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX sunt plecați peste hotarele Republicii Moldova. În baza acelor constatări, procurorul a înaintat un demers scris cu privire la audierea, prin videoconferință, a martorilor XXXXXX XXXXXX (care din cauza stării de sănătate nu se poate prezenta) și XXXXXX XXXXXX (plecată peste hotarele Republicii Moldova).

În ședința din 04.11.2024 instanța a pronunțat încheierea prin care a respins demersul procurorului cu privire la audierea prin videoconferință a martorilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX. De menționat că în această ședință, au fost audiați martorii XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

Martorul XXXXXX XXXXXX nu s-a prezentat în ședința fixată pentru 20.11.2024, pe motiv de boală.

În ședința din 03.02.2025 s-a audiat martorul XXXXXX XXXXXX și s-au cercetat materialele și înscrisurile din cauza penală.

În ședința din 18.03.2025 a fost cercetată proba testimonială a apărării - martorul XXXXXX XXXXXX. Pentru ședința următoare a fost preconizată audierea martorilor apărării XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

În ședința de judecată din 30.04.2025 avocatul XXXXXX XXXXXX, a retras cererea privind audierea martorilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, situație procedurală acceptată de către instanță. În continuare, avocatul XXXXXX XXXXXX, a solicitat audierea inculpatului XXXXXX XXXXXX, iar procurorul a solicitat termen pentru a se pregăti de audierea inculpatului. Având în vedere seriozitatea probei ce urma a fi cercetată (or, avea pregătite întrebări relevante pentru audierea martorilor părții apărării), acuzatorul de stat Buțenco Alexei a solicitat un termen rezonabil pentru pregătirea întrebărilor care urmau a fi puse inculpatului, inclusiv a manifestat intenția de a consulta poziția procurorului ce a trimis cauza în instanță. Instanța a admis demersul procurorului cu acordarea unui termen procurorului pentru pregătirea întrebărilor.

În cadrul verificării disciplinare, procurorul Buțenco a menționat că această poziție a adoptat-o, deoarece conform materialelor cauzei penale, în volumele 6 - 8, se conțin procesele- verbale din 18.11.2022, 21.11.2022 și 23.11.2023 de examinare a purtătorilor de informație electronică de tip DVD. extrase de pe telefonul mobil și a cinci dispozitive de stocare a informației de tip USB și Micro SD (ridicate în cadrul percheziției din 31.03.2021 din domiciliul lui XXXXXX XXXXXX), în cadrul expertizei judiciare efectuate de Centrul Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare al MAI, expusă în raportul de expertiză nr. xx/xx/x-R-xxxx, prin care se probează legătura directă cu cauza penală nr. XXXXXXXXX.

La ședința din 13.05.2025 a început audierea inculpatului XXXXXX XXXXXX, însă la expirarea timpului preconizat, ședința a fost întrerupă. În aceeași ședință, instanța a respins cererea părții apărării privind numirea a încă 2 ședințe de judecată în intervalul de până la data de 03.07.2025.

Următoarele ședințe de judecată în cauza penală de acuzare a inculpatului XXXXXX XXXXXX au fost stabilite pentru datele de 03.07.2025 și 09.09.2025.

Cu referire la ședințele de judecată care s-au amânat pe motiv de absență a procurorului Buțenco:

Verificarea disciplinară a constatat că astfel de ședințe au fost trei la număr: cele din 09.08.2023 și 05.04.2024, date la care procurorul Buțenco Alexei se afla oficial în concediu anual de odihnă, și cea din 18.12.2023.

Este de menționat că în ședința din 09.08.2023, a fost prezent procurorul Osadcenco Timofei, care la fel este membru al grupului de acuzatori de stat.

Referitor la ședința din 18.12.2023 procurorul Buțenco a înaintat instanței, în timp util, o cerere scrisă prin care a solicitat amânarea acesteia, or către acea dată instanța era în imposibilitate să soluționeze demersul procurorului cu privire la conexare, în virtutea neredistribuirii cauzei parvenite de la Curtea Supremă de Justiție (nr. 1-22014449-15-1-01022022). Pe lângă această situație procedurală, procurorul Buțenco a menționat faptul că în acea zi, a efectuat acțiuni de urmărire penală, ce nu sufereau amânare, în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXX (cauză transmisă în instanța de judecată la data de 20.12.2023).

În ce privește ședința din 05.04.2024, menționează că procurorul Buțenco a informat în prealabil instanța de judecată despre absența sa, însă pe fundalul absenței și a inculpatului, soluția de amânare a ședinței era una inevitabilă, situație ce nu poate fi imputată în exclusivitate comportamentului procurorului.

Relevant în speță, pe lângă faptul că absențele procurorului Buțenco Alexei au fost motivate, este și faptul că instanța de judecată nu a suportat cheltuieli judiciare suplimentare în legătură cu deciziile de amânare a judecării cauzei penale or, instanța nu a aplicat procurorului nici o amendă judiciară (vezi art.320 lin. (4) CPP).

În concluzie, pe faptele descrise supra, lipsește componenta prejudiciabilă or, aceasta reprezintă un element obligatoriu al răspunderii disciplinare.

Cu referire la demersul procurorului de audiere a martorului prin videoconferință, utilizând rețele de mesagerie instantă (e.g. — Viber, WhatsApp):

Ab initio pune în evidență faptul că Codul de procedură penală nu definește noțiunea de „videoconferință”. Potrivit paginii web-oficiale a Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (STISC), videoconferință este o sesiune de comunicare între doi utilizatori sau un grup de utilizatori, care permite participanților să se vadă și să se audă reciproc, indiferent de locația lor. În acest sens sunt necesare o serie de instrumente speciale, cum ar fi: PC-uri, dispozitive mobile, browser, componente hardware sau software pentru camere video, conexiune stabilă la internet, cât și instrumente necesare pentru audio și video: ecrane, microfoane, difuzoare, căști, proiectoare.

Totodată, enciclopedia on-line Wikipedia menționează că „ Viber ” este o multiplatformă Voice over IP (VoIP) și mesagerie instantă (IM), furnizată ca software gratuit pentru platformele Android, Microsoft Windows, Linux, iOS și MacOS, iar „ WhatsApp ” este un serviciu de mesagerie instantanee (IM) și VoIP (voice-over-IP), care permite utilizatorilor să trimită mesaje text, mesaje vocale și mesaje video, să efectueze apeluri vocale și video și să împărtășească imagini, documente, locații ale utilizatorilor și alte conținuturi.

Deși partea apărării își fundamentează sesizarea disciplinară și invocă caracterul ilegal al demersului procurorului prin prisma prevederilor art. 370 alin. (2¹) raportat la alin.(3²) al art. 109 CPP, este de menționat că alin.(3³) al aceluiași articol, reprezintă excepția și care admite posibilitatea audierii inculpatului și în alte

locuri decât la sediul misiunii diplomatice sau al oficiului consular al Republicii Moldova, atunci când deplasarea martorului la locurile ante-menționate este imposibilă, cu condiția respectării confidențialității declarațiilor. Pe lângă cadrul legal care contrariază poziția dlui avocat XXXXXX XXXXXX este de menționat că această acțiune nu a fost realizată de facto în formatul propus, audierea martorilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX fiind efectuată cu prezență fizică la sediul instanței. Astfel că, înaintarea unui demers care nu a produs efecte juridice și, implicit, consecințe, nu este de natură să angajeze răspunderea disciplinară a procurorului Buțenco Alexei.

Cu referire la demersul procurorului de amânare a ședinței în care partea apărării a solicitat audierea inculpatului:

În ședința din 18.03.2025, la cererea părții apărării, s-a stabilit ca pentru data de 30.04.2025 să fie efectuată audierea martorilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, procurorul Buțenco a precizat că a fost pregătit pentru audierea martorilor ante-menționați. Schimbarea de tactică a părții apărării, prin renunțarea la martori și solicitarea de audiere a inculpatului, a determinat procurorul Buțenco să solicite amânarea audierii inculpatului or, în procesul audierii, întrebările ce trebuiau adresate, derivau dintr-un cumul de probe ce se regăseau în volumele 6-8 ale cauzei penale.

Referitor la suspiciunea părții apărării invocată, precum că citez: „... că procurorul Zgureanu Alexandru care a condus urmărirea penală posibil se va prezenta anume la audierea inculpatului XXXXXX XXXXXX, lucru foarte straniu; că procurorul Zgureanu Alexandru împreună cu Buțenco Alexei au un interes personal în tergiversarea cauzei penale; că între procurorul Buțenco Alexei și procurorul Zgureanu Alexandru se atestă existența unei convergențe de acțiuni ale acestora în tergiversarea cauzei penale”, menționează că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 30.04.2025, procurorul Buțenco a specificat, citez: „Procurorul ce a expediat cauza în instanța de judecată (n.a. – Alexandru Zgureanu) posibil tot are întrebări, aș dori să consult poziția acestuia”, încheiat citatul. În revistă, în raport cu felul în care procurorul Buțenco Alexei a formulat cererea de amânare a ședinței, menționez că potrivit actelor instituționale în vigoare la data ședinței de judecată, „conducătorul grupului de acuzatori de stat este responsabil de asigurarea bunei desfășurări a judecării cauzei penale...”. Din această optică, coordonarea poziției cu procurorul de caz (n.a. — A. Zgureanu), subscris competenței de exercitare a responsabilității în raport de „succesul” cauzei penale. Astfel, Inspekția procurorilor nu apreciază cererea de amânare a ședinței din 30.04.2025 ca un „instrument” de tergiversare nejustificată a examinării judiciare a cauzei penale, ci mai degrabă, ca fiind o modalitate de exercitare a unui drept procesual menit să asigure plenitudinea cercetării unei probe în dispută, prezentată de partea oponentă în proces. În concluzie, exercitarea unui drept prevăzut de lege, nu poate fi de natură să angajeze răspunderea disciplinară.

Cu referire la respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei:

Potrivit art. 20 alin.(4) Cod de procedură penală, respectarea termenului rezonabil la judecarea cazului se asigură de către instanța respectivă. Deși în afara competențelor Inspekției procurorilor, verificarea disciplinară realizată a constatat că ședințele de judecată în prezenta cauză au fost numite de către instanța de judecată cu o periodicitate acceptabilă, acestea nefiind stabilite la intervale mari de timp. Reieșind din numărul de volume al cauzei penale, calitatea făptuitorului,

existența unor cauze penale conexe și care la fel sunt pendinte, apreciază că dosarul penal are un grad ridicat de complexitate.

Pe dimensiunea de asigurare a prezenței martorilor în ședințe, procurorul Buțenco a prezentat înscrisuri ce fac dovada întreprinderii măsurilor pentru asigurarea prezenței acestora: citații; ordonanțe de aducere silită; verificări a bazelor de date etc.

Deopotrivă, Inspecția procurorilor a atestat faptul că partea apărării nu a formulat o cerere privind accelerarea judecării cauzei penale și, prin urmare, lipsește un act de dispoziție care să constate încălcarea termenului rezonabil de judecare (n.a. - încheierea din 05.05.2025, dosar nr. x-xxx/2023, nu a soluționat fondul acestei chestiuni). Din analiza sistemică a evoluției judiciare a cauzei penale, Inspecția procurorilor este în imposibilitate să constate încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei penale și, mai cu seamă, că această încălcare este imputabilă procurorilor.

Nu în ultimul rând, Inspecția procurorilor a constatat și a pus în evidență că examinarea judiciară a cauzei penale, în particular etapa cercetării judecătorești, este într-o stadiu avansată, iar pe caz sunt stabilite două ședințe: 03.07.2025 și 09.09.2025.

În partea ce ține de rolul procurorului Alexandru Zgureanu la judecarea cauzei penale de acuzare a inculpatului XXXXXX XXXXXX, Inspecția procurorilor a constatat că intervențiile procesuale ale acestuia s-au consumat odată cu trimiterea cauzei penale în instanța de judecată, iar potrivit dispozițiilor din 12.07.2023 și 15.02.2024, nu i-a fost conferit rolul de acuzator de stat. Această titulatură (n.a. - de acuzator de stat) a fost acordată doar procurorilor Buțenco Alexei, Osadcenco Timofei și Cernenchi Oleg. Faptul că, la solicitările colegului-procuror Buțenco Alexei, îi acorda periodic asistență, aceasta de facto este o obligație și o responsabilitate ce rezultă din calitatea sa de procuror de caz, care a exercitat urmărirea penală. În atare circumstanțe, conchide că faptele procurorului Alexandru Zgureanu nu fac referință la abateri disciplinare, circumstanță ce în condițiile art. 44 alin.(3) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, antrenează soluția de respingere ca vădit neîntemeiată a sesizării.... ”.

În continuare, Prin decizia Inspecției procurorilor, din 01.07.2025, s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și cauze Speciale, Alexei Buțenco și Alexandru Zgureanu, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut că „... pentru a decide dacă acțiunile procurorilor A. Zgureanu și A. Buțenco au fost ancorate la prevederile legale, urmează a clarifica, dacă identitatea ex-ofițerului de investigații din cadrul Serviciului de Informații și Securitate, XXXXXX XXXXXX, în circumstanțele cauzei penale de referință, constituie sau nu secret de stat potrivit prevederilor art.64 din Legea nr.170/2007, privind statutul ofițerului de informații și securitate.

Potrivit art.6 pct.14¹) din Codul de procedură penală, informația secretizată constituie informația, documentul sau materialul, indiferent de forma și caracteristicile fizice ale acestuia, căruia i s-a atribuit un anumit grad de secretizare în conformitate cu Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

Conform prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat „ Motivarea necesității de a atribui informațiile la secret de stat. În

baza principiilor de atribuire a informațiilor la secret de stat și secretizare a acestora, revine autorităților publice și altor persoane juridice care au elaborat/primit aceste informații. ”

Deopotrivă, potrivit art.22 alin.(4) al aceleiași legi „, Autoritățile publice și alte persoane juridice asigură protecția secretului de stat conform sarcinilor ce le revin și în limitele competențelor lor. De asigurarea protecției secretului de stat în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice răspund conducătorii acestora. În funcție de volumul lucrărilor cu utilizarea informațiilor atribuite la secret de stat, conducătorii autorităților publice și ai altor persoane juridice formează subdiviziuni de protecție a informațiilor atribuite la secret de stat și le stabilesc atribuțiile în conformitate cu Regulamentul privind asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice, ținând cont de specificul lucrărilor efectuate ”.

Din aceste norme se deduce, că atribuirea unei sau altei informații la secret de stat, îi revine autorității publice, care a elaborat/primit aceste informații. Cu referire la speță, aceste atribuții îi revin Directorului Serviciului de Informații și Securitate.

Subsecvent, art. 21 alin.(1) din Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în vigoare de la 21.06.2023), prevede că, „Personalul Serviciului este format din ofițeri de informații și securitate și din salariați (în continuare - angajați), care activează în bază de contract. În funcție de atribuțiile ce le revin, ofițerii de informații și securitate fac parte din personalul scriptic sau din cel criptic.

(2) Statutul juridic, modul de îndeplinire a serviciului special prin contract, regimul disciplinar, interdicțiile și răspunderea ofițerului de informații și securitate sunt reglementate prin Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate. ”

Prin Ordinul Directorului Serviciului de Informații și Securitate nr.xxxx din 15.07.2020, Xxxxxx Xxxxxx a fost numit în funcția de ofițer principal de investigații din cadrul Secției nr.1 a Direcției Teritoriale Cahul a Serviciului de Informații și Securitate.

Potrivit răspunsului Serviciului de Informații și Securitate nr.xx/xxxx din 19.06.2025, expediat la solicitarea Procuraturii Generale „...ținând cont de specificul activității realizate de către ofițerul de informații și securitate Xxxxxx Xxxxxx, necesitatea de a interacționa cu diverse persoane, inclusiv prin etalarea statutului de ofițer de informații, datele de identitate și calitatea ofițerului de informații menționat nu constituie secret de stat”.

În acord cu cele menționate supra se conturează concluzia că, Xxxxxx Xxxxxx a făcut parte din personalul scriptic al SIS, făcând parte din efectivul SIS cu atribuții de ofițer de investigații, respectiv nu a fost antrenat în calitate de investigator sub acoperire cu identitatea ascunsă.

Prin urmare, reieșind din normele citate, în coroborare cu statutul lui Xxxxxx Xxxxxx în cadrul SIS, se deduce că, în cadrul efectuării urmăririi penale și judecării cauzei penale ce-l vizează, procurorii Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco, nu au admis încălcări ale legislației relevante ce reglementează statutul ofițerului de informații și securitate, or, identitatea lui Xxxxxx Xxxxxx, nu constituie secret de stat.

Într-un asemenea concurs de circumstanțe, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco, este inadmisibilă.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică

Studiind contestațiile depuse, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspekția procurorilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de părți, Colegiul consideră că, contestațiile depuse sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse cu menținerea deciziilor Inspekției Procurorilor din 05.06.2025 și 01.07.2025.

Colegiul de disciplină și etică va analiza în continuare, în detaliu, abaterile disciplinare, invocate de către subiecții sesizării, pretinse a fi comise de către procurorii în procuratura PCCOCS Alexandru Zgureanu și Alexei Buțenco.

Colegiul reiterează că, potrivit art. 36 alin. (2), art. 38 și art. 38¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, răspunderea disciplinară a procurorului poate fi angajată numai în prezența unei fapte ilicite încadrabile în lista exhaustivă a abaterilor disciplinare, săvârșită cu intenție sau cel puțin cu neglijență gravă, și numai dacă există o legătură de cauzalitate între faptă și o consecință prejudiciabilă.

De asemenea, în virtutea art. 3 alin.(4) și (5) din aceeași lege și a principiilor independenței funcționale, opțiunile procesuale ale procurorului (inclusiv managementul probatoriului, modul de susținere a acuzării în instanță sau inițierea unor demersuri procedurale) sunt supuse controlului ierarhic și/sau judecătoresc, nu controlului disciplinar, decât dacă se probează rea-credință sau neglijență gravă.

În art. 38 din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

În același context art.38¹ alin.(1) și (2) din Legea cu privire la procuratură prevede că „...Se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f, își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective. (2) Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă... ”.

Aceste dispoziții sunt esențiale pentru analiza oricărei sesizări disciplinare și reprezintă criteriul fundamental în stabilirea răspunderii.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar.*

În partea ce ține privind dezacordul cu Decizia Inspecției Procurorilor din 05.06.2025, Colegiul menționează că,

Din materialele verificate rezultă că amânările ședințelor de judecată invocate de autorul contestațiilor au avut cauze obiective sau țin de managementul judecății exercitat de instanță: concedii anuale (comunicate în prealabil), demersuri procedurale pendinte (conexare/declinare), lipsa sau imposibilitatea prezentării martorilor (pentru care s-au emis citații și ordonanțe de aducere), precum și alternanța ședințelor lucrative (citirea învinuirii, stabilirea ordinii cercetării, audieri de martori, cercetarea înscrisurilor).

Instanța nu a aplicat amenzi judiciare procurorului și nu a reținut vreo conduită culpabilă în procesul-verbal sau în încheieri, iar apărarea nu a utilizat instrumentul accelerării judecății prevăzut de art. 331¹ CPP.

În aceste condiții, nu poate fi reținut caracterul „vădit” nejustificat al amânărilor în sarcina procurorului.

Colegiul subliniază că, potrivit art. 20 alin. (4) CPP, respectarea termenului rezonabil este asigurată de instanță.

Acolo unde au existat dificultăți de prezentare a martorilor, procurorul a făcut dovada măsurilor întreprinse (citații, ordonanțe de aducere, verificări), iar instanța a continuat cercetarea cauzei prin alte mijloace (ex. audierea martorilor disponibili, copierea suporturilor optice).

În lipsa unei sancțiuni procesuale aplicate procurorului de către instanță sau a unei constatări a încălcării termenului rezonabil pe calea prevăzută de lege, simpla existență a unor amânări nu echivalează cu abatere disciplinară.

Demersul privind audierea unor martori prin videoconferință, inclusiv din afara țării, rămâne o opțiune procesuală admisă de cadrul normativ în condițiile legii, totodată urmează de menționat că în final martorii au fost audiați fizic, iar demersul înaintat nu și-a produs efecte.

Solicitarea procurorului de a amâna audierea inculpatului pentru pregătirea întrebărilor reprezintă exercitarea unui drept procesual, acceptat de instanță.

Dorința de a consulta procurorul care a condus urmărirea penală (pentru corelarea întrebărilor cu materialul probator aferent volumelor tehnice ale dosarului) se încadrează în obligația de diligență a conducătorului grupului de acuzatori de stat, nicidecum într-o tentativă de tergiversare cu rea-credință.

În ansamblu, Colegiul nu identifică în conduita procurorului Alexei Buțenco elemente de intenție sau neglijență gravă, în sensul art. 38¹ din Legea nr. 3/2016, care să fi produs o atingere serioasă și nejustificată a derulării procesului.

Criticile referitoare la numărul amânărilor nu sunt, prin ele însele, apte să configureze abaterea disciplinară, câtă vreme nu se dovedesc caracterul abuziv sau contrar legii al acestor amânări și inexistența oricărei justificări obiective.

În partea ce ține privind dezacordul cu Decizia Inspecției Procurorilor din 01.07.2025

Colegiul menționează că problema centrală privește dacă identitatea și calitatea inculpatului XXXXXX XXXXXX, în contextul speței, constituiau secret de stat.

Inspecția procurorilor a stabilit, în baza adresei oficiale a SIS, că XXXXXX XXXXXX făcea parte din personalul scriptic, iar datele privind identitatea/calitatea sa nu erau atribuite la secret de stat.

În lipsa caracterului secret al informației, nu se poate pretinde obligativitatea

formalităților specifice (declarații de nedivulgare pentru apărători, regim de ședință închisă ab initio, tratament „de cauză clasificată” în etapa expedierii la instanță).

În faza urmăririi penale, procurorul de caz (A. Zgureanu) a procedat la expertizarea mijloacelor de stocare ridicate și la includerea extraselor relevante la dosar, în baza autorizațiilor judecătorului de instrucție.

Aceasta reprezintă activitate procesuală în limitele competenței. Odată ce nu s-a stabilit caracterul „secret de stat” al identității, iar materialele cauzei nu au fost atribuite, prin actele autorității competente, unui anumit nivel de secretizare, nu se poate reține încălcarea obligațiilor de protecție a informațiilor clasificate.

În faza de judecată, regimul publicității ședințelor aparține exclusiv instanței. Procurorul Alexei Buțenco a susținut publicitatea dezbaterilor; apărarea a solicitat închiderea ședinței, iar instanța a respins.

Discuția ține de aprecierea judecătorului asupra incidenței motivelor legale de excludere a publicului. Dispozițiile privind accesul la informații clasificate se aplică dacă există informații atribuite formal la secret de stat ceea ce nu s-a probat.

A publica pe portalul instanțelor datele uzuale de identificare a cauzei (nume, încadrare juridică, termene) reprezintă un efect al principiului publicității, sub controlul instanței și al administratorului tehnic, nu al procurorului.

Pretinsa neprezentare spre semnare a declarațiilor de nedivulgare apărătorilor nu poate fi valorificată disciplinar în absența premiselor legale - existența unui obiect de protejat încadrat formal la „secret de stat”.

În plus, apărătorii sunt subiecți ai obligației de confidențialitate în virtutea statutului lor profesional, iar încălcarea de către aceștia, dacă ar exista, nu se convertește automat în abatere a procurorului.

Nu s-au probat divulgări culpabile de informații clasificate produse de procurori. Menționarea de către instanță, în ședință publică, a calității profesionale a inculpatului sau examinarea probelor în public, după respingerea cererilor apărării, sunt acte procesuale ale instanței, supuse căilor de atac judiciare. Ele nu pot fundamenta răspunderea disciplinară a procurorului în lipsa unei conduite autonome, contrare legii, a acestuia.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se resping contestațiile depuse de avocatul XXXXXX XXXXXX, în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziilor Inspecției procurorilor din 05.06.2025 și din 01.07.2025, ca fiind neîntemeiate.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului în termen de 15 zile lucrătoare de la data pronunțării.

Președinte al Colegiului de disciplină și etică semnat Alexandru LOZAN